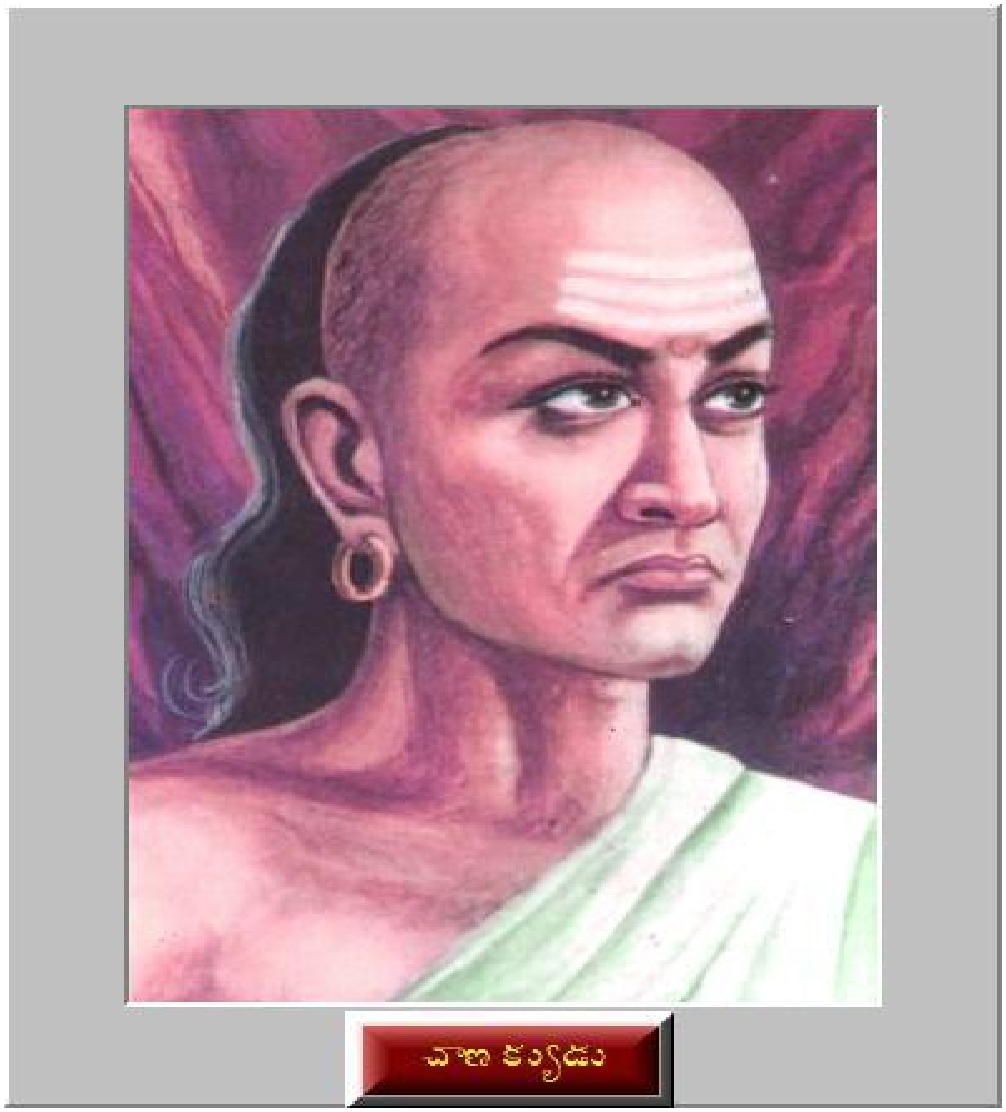

ఆ మధ్య ఒక సాయంత్రం నటసార్వభౌమగారి ద్రౌపది మీది ఆగ్రహం దుర్యోధన ఏకపాత్రాభినయ రూపంలో చూస్తూ ఉండగా, నేను చిన్నప్పుడు హైదరాబాదు అశోకనగర్ లోని లక్ష్మీ చిల్డ్రన్స్ పాఠశాలలో చదువుకునే రోజుల్లో, మా పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీమతి ముకుంద గారు -1980లో అనుకుంటా త్యాగరాజగానసభలో పాఠశాల వార్షికోత్సవాలకోసం పిల్లలకోసం రాసిన చాణక్య శపథం ఏకపాత్రాభినయం గుర్తుకువచ్చింది.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ముకుందగారు చాలా అద్భుతమయిన వ్యక్తి. ఆవిడతో పాటు మా లెక్కల మాష్టారు సత్యవాణిగారు, సోషల్ స్టడీస్ మాష్టారు సుందరిగారు, హిందీ మాష్టారు విమలగారు, సైన్సు మాష్టారు - ఇంగ్లీషు మాష్టారు శ్యామసుందరి గారు పెట్టిన ఆ విద్యాభిక్ష, మాకు అలవరచిన క్రమశిక్షణ మా జీవితాలు ఇలా ఒక గాడిలో ఉండటానికి పునాది.

ఎక్కడో నా పాత పుస్తకాల మధ్యలో పడి ఉన్న ఆ ఏకపాత్రాభినయ ప్రతిని మొన్న ఆ మధ్య మా నాన్నగారు, మా సొంత ఇంట్లోకి మారుతున్న సమయంలో బయటపడితే జాగ్రత్త చేసారు. ఆ ప్రతి శిధిలావస్థకి చేరిపోయిందనుకోండి..అందుకని దాన్ని తెప్పించుకుని మక్కీకి మక్కీగా ఇక్కడ రాసుకుని ఇలా మీ ముందుకు తీసుకుని వచ్చాను...

అసలు ఏకపాత్రాభినయం చాలా కష్టం అని నా భావన. అది ఎవరిని అడిగినా చెప్తారు అనుకోండి. కాని ఈ కూర్పుకి కర్తగా నా అభిప్రాయాన్ని కూడ వ్యక్తపరచాలి అని అనిపించి చెప్పాను.

ఏకపాత్రాభినయాన్ని అన్నిరకాల హావభావాలు ఒక్క వ్యక్తి వేరెవరి తోడు లేకుండా రక్తి కట్టించాలి అంటే , నటన నరనరాన జీర్ణించుకుపోయిన మహామహులయిన మన తెలుగు నటచక్రవర్తులకే సాధ్యం.

ఇక ఈ చాణక్యుడి శపథం అద్భుతమయిన ఏకపాత్రాభినయ రూపంలో చదువుకోండి.

Vamsi M Maganti
www.maganti.org
contact@maganti.org

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

చాణక్యుడు తన ముడిపిడిన సిగతో

నందా ! దుర్మదాంధా ! ఎంత పని చేసితివిరా ! అవమానము , ఘోర పరాభవము. నిండు సభా మధ్యంబున, సకల మంత్రి పురోహిత పరివార సమక్షంబున నా కేశముల బట్టి, క్రిందికీడ్చి , నేలబడవైచి " ఛో బాపడా " అని పరిహసింతువా ! ఏమీ ! ఈ చాణక్యుడు నీకు ఒక క్షుద్రకీటకము వలె గోచెరించెనుగా !

హుః - నీవు పట్టిలాగిన ఈ కేశములు విశేషమేధాగరిమతో దేవగురువు బృహస్పతినే ధిక్కరింపజాలు ఒక దివ్య విప్రోత్తమునివని, ఈ పవిత్ర శీర్షము చతుర్వేదోపనిషదాదుల సారము ముట్టినట్టి ఒక ధర్మశాస్త్ర పారంగతునిదని ఎబుుగవైతివి.

నీ మేలు కోరి ప్రమాదము హెచ్చరించవచ్చిన ఈ పారుడు అర్ధశాస్త్రమునకు ఆటపట్టని, రాజనీతి పారంగతుడని తెలుసుకొనుటకు కూడా ఇచ్చగింపని కండకావరమా!

" ఓరీ వాచాలా ! నీకు అగ్రాసనాధిపత్యము కావలయునురా !" అని కదా నీ ప్రశ్న ? ఔను - ఒక్క అగ్రాసనాధిపత్యమే కాదు. ఈ సర్వస్వంసహా మకుట భారతావని విజ్ఞాన విశేషమంతా ఈ చాణక్యుని మేధాసంపత్తిలో ఏకదేశమేరా శుంఠా.

ఏనాడు నీవు నా కేశములబట్టి బరబర ఈడ్చి పరిహసించితివో ఆనాడే నీ పతనము ఆరంభమయినది. అదే సమస్త భారతావనికి శుభోదయము. అదే నీ నిరంకుశ అధికార మధాందత్వమునకు చరమ గీతము.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ఓరీ క్రూరాత్మా ! ఈ చాణక్యుని తృణీకరించి పరిభవించగలిగితినని
గర్వపడుచున్నావు కదూ ! మూర్ఖుడా - ఈ బోడి బాపడు ఒక
దండతాడిత కాలభుజంగమని, సాగర గర్భ సంజనిత బడబాలన
జ్వాలయని, క్షీరసాగర మథనవేళా సముద్భూత హాలాహల విషజ్వాలయని,
సకల క్షత్రియుల వినాశకర భార్గవరాముడని యెఱుంగవైతివిగా !
కానిమ్ము. ఆ సంగతి ఇక తెలుసుకొనియెదవుగాక..

భారతావని నేల నాలుగు చెరగులా శత్రుసేనల ప్రతిఘటనలో
భారతవీరుల కవోష్ణరుధిరధారలు వీధులలో ఏరులై పారుచుండ,
మానరక్షణకై గతిలేక పవిత్ర భారత నారీమణి ఆత్మార్పణ
చేసుకొనుచున్న తరుణములో, ముక్కుపచ్చలారని పసిపాపల అసహాయ
ఆక్రందనల నడుమ ఆనందోత్సాహములతో, సైనిక సంపత్తితో,
విజయగర్వముతో విర్రవీగుచూ ఆ యవనవీరులు నా దేశమాతను
కబళించుచున్న తరి ఆవేదనతో ఆ విపత్తును తెలియచేయవచ్చిన ఈ
చాణక్యునికి అవమానమా !

ఏమిరా నీ పొగరు ? ఇయ్యది నాకే అవమానమైనచో నా హృదయమింత
క్షోభించెడిది కాదు. కాని ఇది యావద్భారతమునకు జాతి జీవన్మరణ
సమస్య - సహించుట ఎట్లు ? రాజకీయ విజ్ఞానము ఇసుమంతయూ లేని
అంధుడవు, మూర్ఖుడవు.

స్వార్థపరత్వముతో ఇచ్చకపు మాటలాడుచూ కానుకల కౌగిలిలో నిన్ను
కబళించచూచుచున్న గ్రీకు రాయబారుల భాషణములు నీకు
ప్రీతిపాత్రములా ! నీ హితము కోరి కర్తవ్యము బోధింపవచ్చిన నా
భాషణములు నీకు హేళనపాత్రములా ! ఆహా ! ఏమిరా నీ రాజరికము !

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ఓరీ నందా ! గర్వాంధా ! చూడరా అటు..అవిగో గ్రీకు వాహన కదలికలు. భేరీ దుందుభుల మ్రోతలు - యవనసేనల హయహేషలు. జయజయధ్వానములతో ఉరకలతో వెల్లువలై పురోగమించు మగధను ముంచి వేయుచున్నవి చూడరా ! అవేరా రాబోవు దాస్యశృంఖలాల ప్రతిధ్వనులు.

భారత సోదరుల కళేబరాలపై వికటాట్టహాసములతో నడచివస్తున్న యవనసైన్యమదిగో చూడరా ! కనిపించుటలేదురా దేశమాత కన్నీళ్ళు ! భోగలాలసుడవై తల్లిని తాకట్టు పెట్టు నీవూ ఒక తనయుడవేనా !

చాణక్యా ! ఉపద్రవమును హెచ్చరించి హితము చెప్పవచ్చితివి ! కానీ ఫలితము ? చెవిటివాని ముందు శంఖమాయె గదా ! పైగా దారుణ పరాభవమా ! మంచిది. నీకు తగిన శాస్తియే జరిగినది.

సెహభాష్ ! కాకున్న ముక్కు మూసుకుని కానలలో తపమాచరించు విప్రునకేల ఈ రాజకీయ హేల ? రాజ్యములు దగ్ధమయిననేమి ? భగ్నమయిననేమి ? ఎందులకీ వ్యథ ? అంతా వృధా ! వృధా ! వృధా !

ఏమిటే మిటీ ! నిమిషములో నందిని పందిని చేయగల చాణక్య హృదయమేనా ఇట్లు బేలపడుచున్నది ? ఒక మూఢాగ్రేసరుడయిన చక్రవర్తి పిననంత మాత్రమునే ఇంతటి నిరుత్సాహమా ! ఏమి చాణక్యా నీ రాజనీతి పిరికిపడుచున్నదా ? లేదు... లేదు...లేదు.

ఈ చాణక్యుని రాజనీతికి ఎదురులేదు. భంగపడిన ఈ బోడి బాపడే ఈ సవాలు నెదుర్కొనగల సమర్థుడు. ఈ చాణక్య మేధాశమీశాఖాజనిత మారణహోమాగ్నిలో శత్రువర్గము సర్వనాశనము కావలసినదే. నందా ! నా ముందా నీ కుప్పిగంతులు ?

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

ఇదిగో ఈ చాణక్యుని ప్రతీకార చర్య ఇప్పుడే ప్రారంభ మగుచున్నది. ఇది ధర్మ యజ్ఞము. ఆ యజ్ఞములో మీరు సమిధలు. ఆ భీకర మహామృత్యుదేవతావదన జ్వాలా మహాగ్నిలో పడి మీరు మల మల మాడిపోవలసినదే. అప్పటివరకూ, నీవు పట్టి లాగిన నా ఈ శిరోజములు నీ రక్తంతో తడపబడిన హస్తములతో గానీ ముడివేయను రా.

ఇదే నా శపథము. నేటి నుండి నీ పాలిట కాలభుజంగమును. కాదు కాదు మృత్యుదేవతను.

(పైకి చూచి)

ఓ నీలకంఠా ! నీ గళస్థిథ క్రూర భుజంగములను నాకు బాసటగా నడిపించు, ఓ భూతనాథా ! నీ ప్రమథగణంబులను నా వశము గావించు! ఓ నటరాజా , నీ భీకర నాట్యముతో నా పిలయతాండవమునకు శృతి కలుపు. ఓం హర హర మహాదేవ !

(ఒక అడుగు ముందుకు వేసి తడబడి)

హబ్బా ! కాలిలో కంటకము గ్రుచ్చుకొనినదే ! కంటకమా ! ఏమీ ! నందునకే కాక నీకు కూడా లోకువైతినా ? నేటి నుండి ఈ చాణక్యుడు మృత్యుదేవతా స్వరూపుడని తెలుసునా ? చూడు నిన్నేమి చేసెదనో ....

(అని కాలి నుండి తీసి చూస్తూ ఆలోచించి)

అరె ! నేనెంత పొరబడితిని ! కంటకమా ! నీ సందేశము అర్థము చేసికొనలేకపోతిని. నే తలపెట్టు కార్యమునకు మార్గమతటను ఎన్నో సంకటములు ఎదురుకాగలవని ముందుగా హెచ్చరించుచుంటివా ?

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

మంచిది ...సమయమునకు మిత్రుని వలె హెచ్చరించిన నిన్ను ఇక్కడితో పారవేయక ఎదలో పదిలముగా దాచుకొనెద. నిత్యము నీ హెచ్చరిక నా రక్తములో జ్వలించుటకై నిన్ను కాల్చి చూర్ణము చేసి నీటిలో కలిపి త్రాగెద. నరనరములలో ప్రతీకారాగ్ని పరుగులెత్తించుము. జై శంకరా!

ఆ !...ఎవరది ? (వెనుతిరిగి చూసి) ఓహ్! నా నీడయేనా ! (ఆలోచించి) ఇలా నీడలా నా వెన్నంటి రాగల ధీరుడు ! ఆ ! ముర ...తనయుడు...భేష్....ఎంత చక్కటి ఆలోచన ! సెహభాష్! చంద్రగుప్తా ! ఇక నీవు భారత క్షోణీతలభావి చక్రవర్తివి. దీనితో నంద వంశము సర్వనాశనము. - హ్హ హ్హ హ్హ నంద వంశము సర్వనాశనము..హ్హ హ్హ హ్హ నంద వంశము సర్వనాశనము ! జై నీలకంఠా !

చంద్రగుప్త మహారాజునకు జై, చాణక్యా ! ఇక ముందుకు నడు...పద..నీవే విజయుడవు.,,,నీవే విజయుడవు.,,,హ్హ హ్హ హ్హహ్హ హ్హా........

(అంటూ ఆనందంతో నిష్క్రమిస్తాడు)

key words: chanakya, kautilya, sapatham, sapadham, nanda

Vamsi M Maganti
www.maganti.org
contact@maganti.org

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com